

Riktlinjer för avfallshantering

Samrådsredogörelse

Redogörelse för samrådsprocessen

Samrådsförslaget på nya avfallsföreskrifter skickades ut 6 september 2021 till utvalda kommunala nämnder och styrelser samt på internremiss inom kommunledningsförvaltningen. Förslaget har även sänts för yttrande till: Länsstyrelsen i Hallands län, Laholms kommun, Falkenbergs kommun, Varbergs kommun, Hylte kommun och Kungsbacka kommun samt till Fastighetsägarna, Villaägarna Södra Halland, Hyresgästföreningen och kommunens samhällsföreningar. Samrådsförslaget kungjordes i Hallandsposten 18 september 2021 och materialet har under samrådstiden varit tillgänglig på kommunens hemsida och ställts ut i Rådhusets foajé. Sista samrådsdag var 29 oktober 2021.

Yttrande har inkommit från de kommunala nämnder och bolag samt de avdelningar internt på kommunledningsförvaltningen som remitterats samt från Länsstyrelsen i Hallands län, Laholms kommun och Hyltes kommun. Inga privata aktörer har lämnat synpunkter trots att flertalet bjudits in. Svar på inkomna yttranden har arbetats fram gemensamt av kommunledningsförvaltningens strategi och utredningsavdelning, bygg- och miljöförvaltningens miljöenhet och VO Återvinning på Halmstads Energi och Miljö AB.

Inkomna yttranden och svarshantering

Räddningsnämnden

Räddningsnämnden beslutade 2021-10-14 §55 om yttrande. Det noteras med tillfredsställelse att det i riktlinjerna anges minsta avstånd mellan avfallsbehållare utomhus och byggnadsfasad eller utskjutande tak.

De bränder, kopplade till avfallshantering, som stör samhället mest och som också kostar avsevärda pengar att släcka är de bränder som uppstår i upplag av sopor som lagras på ytor vid t ex sopförbränningsanläggningen på Kristinehed.

Även om det inte skrivs in i riktlinjerna för avfallshantering, vilket nämnden tolkar riktar sig mer till HEM:s kunder, så vore det tacksamt att rutiner och regler för hur dessa ska hanteras för att undvika att brand uppstår. Om det ändå uppstår så bör regler finnas om hur lagringen ska ske för att undvika att en sådan brand sprider sig utanför den hög, eller det kvarter som fattar eld.

Detta är en angelägenhet dels för HEM, dels för räddningstjänsten ur ekonomisk synpunkt men lika viktigt för de som kringboende som drabbas när en brand utbryter.

Svar: Den första synpunkten noteras. Den andra synpunkten hanteras inte inom ramen för avfallsföreskrifterna och har skickats vidare till HEM.

Miljönämnden

Miljönämnden beslutade 2021-10-25 §75 att inte framföra några synpunkter då handläggare från miljönämnden har varit deltagande att ta fram det framförda förslaget.

Hemvårdsnämnden

Hemvårdsnämnden beslutade 2021-10-27 §124 om följande yttrande:

Vad betyder förslagen i avfallsföreskrifterna för nämndens/styrelsens

verksamhetsområde? Hemvårdsnämnden ställer sig positivt till förslaget och ser fram emot att bidra till en korrekt avfallshantering. Avfallshanteringen utgör en viktig del av samhällets tekniska infrastruktur. Därför ser Hemvårdsnämnden positivt på att inom ramen för sitt ansvarsområde medverka till att uppfylla riktlinjerna.

Vilka synpunkter vill remissinstansen framföra angående innehållet i

avfallsföreskrifterna? Hemvårdsnämnden har tagit del av förslaget utan att hitta några delar som anses bör förändras på något sätt.

Svar: Noteras.

Servicenämnden

Servicenämnden beslutade 2021-10-18 § 42 om följande yttrande:

Vad betyder förslagen i avfallsföreskrifterna för nämndens/styrelsens

verksamhetsområde? Det är positivt med en uppdatering av avfallsföreskrifterna för att tydliggöra det gemensamma ansvaret vi (kommun, renhållare, fastighetsinnehavare och nyttjanderättshavare) har för hantering av kommunalt avfall. Servicenämndens verksamhetsområden är miljödiplomerade och genomför årligen miljörevision och systematisk uppföljning med internkontroller. Vi arbetar proaktivt för att minska vår miljöpåverkan och en långsiktig hållbarhet.

Vilka synpunkter vill remissinstansen framföra angående innehållet i

avfallsföreskrifterna? Servicenämnden upplever att innehållet i förslaget är tillgängligt och lätt att förstå vilket ligger i linje med kommunens riktlinje för kommunikation. Vi vill påpeka att i underlaget för remissen används flera olika benämningar; plan för avfallshantering, avfallsföreskrifter och riktlinjer för avfallshantering. Förtydliga gärna vilken benämning som är gällande. Det är viktigt att vidhålla det kommungemensamma ansvaret för avfallshantering och inte peka ut en enskild nämnd för ansvarsbördan. Förslaget visar en tydlig ambition och styrning på att vi tillsammans agerar för korrekt hantering av alla sorters avfall. En aspekt att ta höjd för framåt är att mängden avfall ökar när Halmstads kommun invånarantal växer. En aspekt som kanske faller utanför föreskrifterna men som bör beaktas i andra forum. Servicenämnden har inget att erinra mot att anta planen.

Svar: Förekomsten av olika begrepp kommer att ses över och vid behov uppdateras. Begreppen som används är avfallsföreskrifter och riktlinjer för avfallshantering, där ”avfallsföreskrifter” är enligt branschstandard och ”riktlinjer för avfallshantering” är enligt kommunens system för styrdokument. Övriga kommentarer noteras.

Teknik- och fritidsnämnden

Teknik- och fritidsnämnden beslutade 2021-10-18 §134 om följande yttrande:

Nu aviserade förändringar i föreskrifterna bedöms inte få några egentliga konsekvenser för verksamheten inom teknik- och fritidsnämndens ansvarsområde. Nämnas kan i detta sammanhang att vid driftanläggningen Krämarens har under året etablerats en mindre

återvinningscentral för tillfällig förvaring i containrar av material och avfall som verksamheten producerar.

Teknik- och fritidsnämnden har även i planeringsdirektiv med budget 2022- 2026 erhållit såväl investerings- som driftmedel för en smartare och utökad renhållnings- och avfallshantering (bl.a. fler Bigbellys, en molnbaserad plattform med uppkopplade, smarta papperskorgar som möjliggör större kapacitet och färre insamlingar utan anslutning till elnät, som minskar kostnader för tömning, ökar effektiviteten i verksamhet och ger besökarna i området en attraktiv ren vistelse).

Svar: Noteras.

Fastighetsnämnden

Fastighetsnämnden beslutade 2021-10-27 §90 att de inte har något att erinra över samrådsversionen av KFs riktlinjer för avfallshantering.

Halmstads Energi och Miljö AB

HEM beslutade 2021-10-29 om följande yttrande:

Vad betyder förslagen i avfallsföreskrifterna för nämndens/styrelsens

verksamhetsområde? Förslagna förändringar i avfallsföreskrifterna förtydligar regelverket runt hämtning av avfall vilket HEM ser som positivt. Tjänstepersoner hos HEM har varit med i framtagandet av förändringarna i avfallsföreskrifterna och interna remissrundor har genomförts under arbetets gång.

Vilka synpunkter vill remissinstansen framföra angående innehållet i

avfallsföreskrifterna? HEM ser positivt att avfallsföreskrifterna följer de rekommendationer och riktlinjer som finns hos Arbetsmiljöverket och branschorganisationen Avfall Sverige.

Halmstads Fastighets AB

HFAB beslutade 2021-10-15 om följande yttrande:

Vad betyder förslagen i avfallsföreskrifterna för nämndens/styrelsens

verksamhetsområde? HFAB har drygt 11 000 hushåll och verksamheter som sorterar sitt avfall i olika former av miljörum där det i sin tur hämtas av renhållningsentreprenör (HEM). Av olika anledningar kan det vara svårt för att flytta miljörum eller bygga nya. Dessutom vägs fler faktorer in när ett miljörum placeras, exempelvis närhet och trygghet för våra hyresgäster att sortera sitt avfall. Förslaget till riktlinjer får till följd att HFAB kan behöva flytta eller bygga nya miljörum där antalet dragmeter överstiger 30 meter i befintlig bebyggelse eller 10 meter i områden som förnyas.

Vilka synpunkter vill remissinstansen framföra angående innehållet i

avfallsföreskrifterna? I bilaga 3 föreslås: "Dragvägen vid om- och nybyggnation är maximalt 10 meter och i befintlig bebyggelse maximalt 30 meter." HFAB har idag sex hämtställen där vi överskrider 30 meter och runt 20 platser som har dragvägar mellan 10-30 meter. Det behöver förtydligas i riktlinjerna hur en fastighetsägare med hämtställen som överskrider gränserna kommer att påverkas.

Svar: Sedan många år tillbaks finns i 19§ i kommunens avfallsföreskrifter ett krav på att hämtning av hushållsavfall normalt sker vid fastighetsgränsen. Det finns i Avfall Sveriges Handbok om

avfallsutrymmen en riktlinje att dragvägar mellan avfallsutrymme och uppställningsplats ska vara så korta som möjligt och inte överstiga 10 meter. Arbetsmiljöverket ställer inte strikta krav på antal meter, men använt uttrycket "Sopbilen ska kunna angöra intill uppställningsplatsen för soporna" i inspektionsmeddelande. Arbetsmiljöverket ställer som krav att om ett problem uppmärksammas ska de åtgärder som behövs för att minska risken vidtas. För att undvika att bygga in problem för hämtning och undvika att problem ska uppstå för hämtningsplatser och risk för framtida hämtningsstopp ställs det som krav vid om- och nybyggnation. Men med förståelse att 10 meter kan vara svåra att uppnå för befintliga hämtplatser, ställs inte lika höga krav men begränsas för att minska den totala arbetsbelastningen för avfallshämtaren. Trots tillåtande av 10 respektive 30 meter i de lokala föreskrifterna kan arbetsmiljöverket utfärda förbud mot hämtning vid inspektion. Arbetsmiljöverket anser det vara ett arbetsmiljöproblem för sophämtare då de dagligen hanterar många hämtställen och kärl, och anser det inte vara samma arbetsbelastning för någon som gör det mer sällan. Det är upp till berörd fastighetsägare att hitta lämplig lösning för att klara avståndsangivelsen tex. genom att själv rulla ut kärl på hämtningsdagen eller hitta annan plats för sophämtningen och HEM har regelbunden kontakt med berörda fastighetsägare för att säkerställa sophämtningen. Inget förtydligande görs i förskriften. Se även svar under KLF.

Laholmsbuktens VA AB

LBVA beslutade 2021-11-22 §119 om följande yttrande: Vid denna typ av uppdatering av befintliga dokument är jämförelsenyckeln som bifogats remissen värdefull och underlättar bedömningen av underlaget avsevärt.

Vad betyder förslagen i avfallsföreskrifterna för nämndens/styrelsens

verksamhetsområde? Det är av stort värde för LBVAs verksamhet att avfallsföreskrifterna bidrar till en bra avfallshantering som minimerar utsläpp till avlopp, fulspolning och nedskräpning omkring LBVAs anläggningar. Angående fettavskiljare är avsaknad av avskiljare vid behov samt bristfällig skötsel av de anläggningar som finns ett pågående problem som påverkar LBVAs verksamhet negativt då det skapar förträngningar, slitage och stopp på ledningsnätsanläggningen.

Vilka synpunkter vill remissinstansen framföra angående innehållet i

avfallsföreskrifterna? Utvecklingen av definitionen i 2 § punkt 5 angående enskilda avloppsanläggningar förtydligar begreppet väl. "Med enskilda avloppsanläggningar avses slutna tankar, slamavskiljare, fosforfällor, minireningsverk och andra motsvarande anläggningar om anläggningen endast används för hushållspillvatten eller spillvatten som till sin art och sammansättning liknar hushållspillvatten eller latrin från torrtoaletter och andra jämförbara lösningar." LBVA ser gärna att bolaget i sin roll som företrädare för VA-huvudmannen blir konsulterad innan miljönämnden beslutar om utökad intervall för tömning av fettavskiljare. På detta vis har LBVA möjlighet att kontrollera i ledningsnätsanläggningen huruvida den aktuella verksamheten verkar ha en väl fungerande fettavskiljning och bedöma om ledningsnätsanläggningen missgynnas av ett utökad tömningsintervall.

Svar: I Bygg- och miljöförvaltningens rutin för hantering av dispenser avseende fettavskiljare ingår att ta in synpunkter från LBVA och HEM.

Länsstyrelsen i Hallands län

Länsstyrelsen framförde 2021-09-30 att de som helhet inte har några synpunkter på avfallsföreskrifterna men lämnar följande kommentar: Avfallsföreskrifterna för Laholms kommun håller på att uppdateras. I deras förslag fanns med en ny typ av avfall: Obrännbart restavfall. Motiveringen är att en del av vårt hushållsavfall varken går att återvinna eller utvinna energin ur. Som exempel nämner de porslin, keramik och spegelglas. Instruktionerna Laholms kommun ger är att ”Små obrännbara saker ska emballeras i brännbar påse som är väl försluten och påsen läggs i facket för restavfall”. De nämner även att större saker ska lämnas på ÅVC.

Svar: Halmstad kommun arbetar utifrån avfallstrappans principer. Porslin, keramik, spegelglas m.m. ska sorteras ut och läggas i fraktionen för fyllnadsmassor på återvinningscentralerna. Denna avfallsfraktion används som fyllnadsmaterial vid olika bygg- och utfyllnadsprojekt, men skapar inget energivärde vid förbränning och ger en förorenad slaggprodukt. Ingen ändring görs i föreslagna avfallsföreskrifter.

Hylte kommun

Hylte kommuns samhällsbyggnadsnämnd beslutade 2021-10-19 §82 att de inte har något att erinra gällande Riktlinjer för avfallshantering, Halmstad kommun.

Laholms kommun

Laholms kommuns kommunstyrelse beslutade 2021-10-12 §208 att de inte har några synpunkter på Halmstads kommuns riktlinjer för avfallshantering.

Kommunledningsförvaltningen

Avdelningen för ledningsstöd har inte inkommit med några synpunkter på samrådsförslaget.

Mark- och exploateringsavdelningen och planavdelningen har gemensamt framfört följande kommentarer till bilaga 3: Det är viktigt att avfallsfrågor lyfts tidigt i detaljplaneprocessen för att ge bra förutsättningar att integrera dem i bebyggelsen och skapa en fungerande helhet. Inom stadsplanering finns dock många motstående intressen och vid detaljplanering behöver det alltid ske en avvägning mellan dessa. Mark och exploateringsenheten och Planenheten anser att en dragväg på 10 meter vid om- och nybyggnation riskerar att påverka utformning av bostadsgårdar och gatumiljöer negativt. Det är en väldigt kort sträcka och konsekvenserna blir sannolikt att avfallsbehållare kommer att behöva placeras nära gatan. Det påverkar intrycket och användningen av gaturummet. En kort dragväg innebär också att gårdsmiljöer behöver möjliggöra för framkörning av sopbilar i större utsträckning vilket ger ett ineffektivt markutnyttjande. Kvartersmarken påverkas genom att andelen hårdgjord mark blir större och utrymme för gröna miljöer, lek och bostadsyta minskar. Vidare dras mer trafik in på gårdarna vilket medför en större otrygghet och säkerhetsrisker. Mark och exploateringsenheten och Planenheten anser att en dragväg på maximalt 10 meter bör eftersträvas vid om- och nybyggnation men att det inte kan vara ett absolut krav.

Svar: Angående mark- och exploateringsavdelningens och planavdelningens synpunkt kring maximalt avstånd: I avfallsföreskrifterna finns sedan tidigare (långt tillbaks i tid) inskrivet att sophämtning normalt sker vid fastighetsgräns, men HEM har önskat förtydliga vad som bedöms vara acceptabelt dragvägsavstånd för att underlätta framtida arbete med att redan i

planeringsskede ta god hänsyn till avfallshanteringen. Det konstateras att många olika intressen exempelvis samhällsbyggnadsprocess och fastighetsägare står i konflikt med Arbetsmiljöverkets krav för sopbilschaufförernas arbetsmiljö, vilket är ett återkommande problem. Förslaget är hämtat från branschorganisationens Avfall Sveriges handbok för avfallsutrymmen och redan idag arbetar HEM efter dessa premisser när de lämnar synpunkter i detaljplane- och bygglovsprocess. Att inte godkänna förslaget medför att HEMs arbete försvåras och att ytterligare adresser i kommunen kommer att behöva hanteras i efterhand för att åstadkomma säker sophämtning. Det är bättre för alla parter att det redan från början tas fram genomtänkta lösningar, än att behöva konstruera mindre bra lösningar i efterhand när människor redan har flyttat in, vilket i många fall bara skapar frustration hos de boende. I sammanhanget kan också nämnas att det från år 2023 blir krav på bostadsnära insamling av förpackningar (plast, metall, papper, glas) vilket innebär att ännu mer avfall ska hämtas bostadsnära och då kommer sopbilschaufförer att behöva dra ännu fler avfallsbehållare. Då blir det ännu mer väsentligt att avfallshanteringen har bra lösningar så att insamling kan ske i anslutning till bostaden samtidigt som borttransporten fungerar. HEM kommer att fortsätta att föra kontinuerlig dialog med alla fastighetsägare som har långa dragavstånd. Se även svar under HFAB.

Arbetsgruppen för avfallsföreskrifterna

Under samrådstiden har arbetsgruppen upptäckt följande punkter som också bör justeras:

- I 31-32§§ står att ”medgivande... kan återkallas”. Detta bör ändras till ”beslut om dispens kan upphävas” för att bättre harmonisera med de begrepp som miljönämnden använder.
- I 26§ har ”om kompostering av matavfall” tagits bort med motivering att paragrafen är generell för att säkerställa att bestämmelsen i miljöbalkens 15 kap. 24§ 2 st. hanteras. Vad som gäller för anmälan om kompostering av matavfall framgår av 29§.
- I bilaga 1 anges på flera avfallsposter att ”större mängder och verksamhetsavfall lämnas till godkänd mottagare mot kostnad”. Begreppet ”större mängder” bör tas bort under hela bilaga 1 om det begränsar mängden hushållen kan lämna. Mottagaren ska kunna ta emot samtligt avfall som omfattas av begreppet ”kommunalt avfall”. Storlek på fordon som kan köra in på återvinningscentraler är redan styrt.

Genomförda förändringar efter samråd

1. Inledning sidan 2, förstastycket, andra meningen. Ordet föreskrifter ändrat till riktlinjer.
2. I 26§ har ”om kompostering av matavfall” tagits bort.
3. I 31-32§§ har ”medgivande” ändrats till ”beslut om dispens”.
4. Bilaga 1 har ordet ”och” i begreppet ”större mängder och verksamhetsavfall” tagits bort för följande avfallskategorier: farligt avfall, elavfall, batterier, spillolja, bygg- och rivningsavfall, asbest, tryckimpregnerat trä, matfetter och frityroljor, förpackningar, returpapper och wellpapp
5. Bilaga 1 avfallskategori däck har ett stycke tagits bort som varit direkt felaktigt.
6. Bilaga 1 avfallskategori förpackningar har kompletterats med aktuellt förordningsnummer.